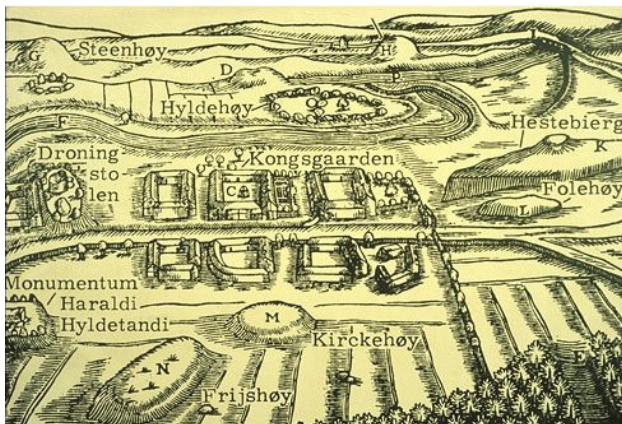

Forårsudflugt 4. juni 2016

Turen går til Roskilde og Sagnkongernes rige, d.v.s. Gl. Lejre

Hvor stod Danmarks vugge?

Det har Jelling og Lejre sloges om i mange år. Kendsgerningen er, at der har været flere småkonger rund omkring og Jelling og Lejre har nok været de mest betydningsfulde. Området omkring Lejre har siden Stenalderen været beboet af mennesker.

Omkring år 500-600 skete der noget, og Lejre begyndte at blive et magtcenter. Det er her vi hører om Kong Skjold og efterfølgende Skjoldungerne. De middelalderlige krøniker og de islandske sagaer fortæller, at det var her, den første danske kongeslægt, Skjoldungerne, havde deres kongsgård.

Harald Blåtand, +985, er nok født og opvokset i Sønderjylland og blev konge i 959, da hans far Gorm dør. Det kan siges så nøjagtigt ved at studere årringene i de 24 egestammer, der er brugt til at dække kong Gorms grav i Jelling. Utroligt!

Han har været en dygtig feltherre, for han får underlagt sig "al Danmark og Norge".

Han bliver kristen og siger, at nu skal alle dannerne være kristne. Ansgar havde allerede midt i 800-tallet fået bygget kirker i Ribe og Slesvig, men nu skulle der bygges flere kirker, bl.a. på Sjælland.

Han bygger én i bunden af Roskilde fjord. Derfor starter vi der.

9.00. Roskilde Domkirke.

Ifølge historikeren Adam af Bremen blev Harald begravet i ”*Staden Roskilde, i den kirke han selv havde bygget*”. Det var en trækirke. Man har aldrig fundet spor af denne kirke og derfor heller ikke af kong Harald. Den ”grav” man finder inde i Domkirken er tom – altså ”kun” et mindesmærke

Pave Lucius. Kirkens skytshelgen

Byvandring.

Vi kan desværre ikke komme ind i Domkirken, da de pr. 1. januar har lavet om på åbningstiderne og desuden har flere kirkelige arrangementer blandt andet dåb, lige netop den dag. I stedet laver vi en lille byvandring rundt om kirken og ser og hører om de ting, man normalt ikke kigger så meget på, bl.a. Kongeporten og kirkens skytshelgen.

Vores byvandring fortsætter gennem *Det gule Palæ*, et flot barokanlæg fra 1736, hvor kongen boede på gennemrejse. Senere holdt Stænderforsamlingen til her. Vi går forbi *Husarstalden* og Roskilde Museum til parken ved Roskilde Kloster.

Roskilde Domkirke kom i 1995 på UNESCOs liste over ”Verdens Kulturarv”. Det kom den af flere grunde. Opførelsen er påbegyndt i 1170 og er Skandinaviens første gotiske katedral opført i teglsten. Siden er alle de tilbyggede kapeller opført i den pågældende tids byggeskik, og så er ikke mindre end 21 konger og 18 dronninger plus en hel masse børn begravet her. Der bliver fortalt om domkirken i bussen fra Høje Tåstrup.

I Middelalderen var der i Roskilde foruden domkirken, 5 klostre og 14 kirker. Det var absolut Danmarks vigtigste og rigeste by. Efter Reformationen blev alle klostre og de fleste kirker revet ned. Det ene af disse klostre var Sortebrødre Kloster.

10.00. Roskilde Kloster.

Sortebrødre Kloster blev revet ned i 1557, og materialerne blev brugt til at bygge herregårdene Selsø og Åstrup. Hovedbygningen fik åbenbart lov at blive stående, og den blev senere udbygget til en mindre herregård *Sortebrødregård*.

Bygningen til højre er den gamle Sortebrødregeråd. Til venstre Damebygningen opf. 1907.

Den blev i 1699 igen omdannet til "kloster", da 2 adelsfruer fik tilladelse til at oprette *Roskilde Adelige Jomfrukloster*, et protestantisk kloster for ugifte døtre af adelsmænd.

De skulle ikke afgive klosterløfte, men der var meget strenge regler for, hvad de måtte og ikke måtte. De kunne også gifte sig, hvis de fandt en passende ægtefælle.

To guider vil vise os rundt og fortælle klosterets historie.

12.00. Svogerslev Kro.

Frokosten indtages på Svogerslev Kro, hvor vi får serveret en lun/varm ret. Drikkevarer betaler vi selv. Kroen er kendt for sin gode mad.

Kroen er grundlagt i 1600-tallet, og hovedbygningerne stammer fra denne tid.

I 1727 fik den status af Kongelig Privilegeret Kro. Den var stoppested for postvognen mellem Roskilde og Hornsherred.

13.30. Gl. Lejre

Hele eftermiddagen tilbringes i Gl. Lejre.

Vi starter i det genåbnede Lejre Museum. Foruden en nødvendig restaurering er det også blevet et topsikret museum, bl.a. gennem flere flotte donationer. Der er de sidste 30-40 år og især de sidste 10 år dukket tydelige beviser op af jorden på, at området omkring Gl. Lejre virkelig har været et magtcenter i tiden ca. 500 – 1000 e.Kr.

Man har afdækket stolperne til flere meget store haller – i dag kaldet Kongehallerne, som kan ses lige vest for landsbyen. Flere store sølvskatte er også fundet der.

Det mest spektakulære, synes jeg, er *den lille Odinfofigur af sølv*. Den blev fundet i 2009 ved udgravning af en af hallerne. Den er kun 2,5 cm høj men meget detaljeret ”udskåret”. Den viser Odin siddende på sin trone med de 2 ravne. Den har været udstillet i både London og Berlin i topsikrede montre. Der er bestilt guider til at vise rundt og fortælle.

Vi kan forhåbentlig også nå **Gl. Kongsgård**, en gård, som har været i fæste af den samme familie siden 1749. Den sidste beboer boede der fra 1925 til sin død i 1959. Hun havde indrettet det som et slægtshjem og museum. Der ses også en fin landbohave og bede med lægeplanter. Også her er der en til at fortælle om stedet.

16.15. Fasaneriet

Dagen slutter med kaffe og kage i **Fasaneriet**, som ligger lige ved Ledreborg slot og golfbane.

Ca. **17.30** kører bussen igen mod Herlev, ank. Ca.18.20, med stop i Høje Tåstrup ca. 17.50.

Pris for turen er 450 kr.

Tilmelding til Anna Margrethe Krogh-Thomsen på mail krogh@get2net.dk, mobil nr. 5092 1478 senest 15. maj. Husk at skrive opsamlingssted og i emnefeltet FORÅRSUDFLUGT. Tilmeldingen er bindende, og der gives ikke penge retur.

Start fra Herlev St. 8.00. Opsamling v. Høje Tåstrup St. 8.30